

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

S KRAKONOŠOVOU SOJKOU ZA POZNÁNÍM

MATEŘSKÁ ŠKOLA VYSOKÉ NAD JIZEROU

Školní vzdělávací program „S Krakonošovou sojkou za poznáním“ je vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (v platném znění od 1. 9. 2021).

Vydáno: 27. 9. 2023

Zpracovala: Mgr. Silvie Nedomlelová a kolektiv MŠ

Platnost dokumentu: září 2023 – 2026

Obsah

1 Identifikační údaje o MŠ

2 Obecná charakteristika školy

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.2 Životospráva

3.3 Psychosociální podmínky

3.4 Organizace

3.5 Řízení mateřské školy

3.6 Personální a pedagogické zajištění

3.7 Spoluúčast rodičů

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

3.9 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

3.12 Distanční vzdělávání

3.13 Plánovaný výhled k vylepšování podmínek

4 Organizace vzdělávání

4.1 Počet tříd včetně charakteristiky

4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

4.3 Působení dvou učitelek ve třídě

4.4 Přijímání dětí do MŠ a povinná školní docházka

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření vzdělávacího programu

5.2 Hlavní cíle našeho předškolního vzdělávání

5.3 Metody a formy vzdělávání

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.2 Pravidla pro práci s integrovanými bloky

7 Evaluace

7.1 Vnitřní hodnocení školy

7.2 Vnější hodnocení školy

8 Přílohy

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MŠ

Název:	Mateřská škola Vysoké nad Jizerou, příspěvková organizace
Právní forma:	příspěvková organizace
Typ MŠ:	celodenní s pravidelným provozem
IČO:	72743565
Ředitelka:	Mgr. Silvie Nedomlelová
Adresa:	Věnceslava Metelky 323, 512 11 Vysoké nad Jizerou
Telefon:	481 593 111, 739 006 976
E-mail:	reditel@msvysokenj.cz , jidelna@msvysokenj.cz
Www:	www.msvysokenj.cz
Zřizovatel:	Město Vysoké nad Jizerou, Náměstí Dr. Karla Kramáře 227, 512 11 Vysoké nad Jizerou
Kapacita dětí:	56 dětí
Provozní doba:	6,30 – 16,00 hodin

Školní vzdělávací program byl zpracován pro období od září 2023 – neomezeně, nejdéle však po dobu pěti let podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v platném znění.

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V jižním výběžku Jizerských hor s výhledem na panorama Krkonoš, ve městě Vysokém nad Jizerou se nachází naše dvoutřídní mateřská škola.

Otevřena byla v únoru roku 1978. Pro velký počet přihlášených dětí zůstala až do roku 1980 i jedna třída v bývalé budově mateřské školy v sousedící soukromé vile.

Od roku 1980 slouží pouze nová mateřská škola, jejíž zřizovatelem je město Vysoké nad Jizerou. V roce 2004 škola přechází do právní subjektivity.

MŠ je dvoupodlažní budova panelákového typu s balkóny po celé délce budovy. Na každém podlaží se nachází jedno oddělení. Oddělení se skládá z prostorné třídy, na kterou navazuje herna, ze které mají děti přístup do umývárny a na WC. V I. oddělení je za hernou šikově umístěna ložnice, kde má každé dítě svoji samostatnou postýlku.

Z boku tříd se nachází přípravná pokrmů, odkud paní kuchařka vydává obědy, a kde bývají připraveny svačiny. Přípravny jsou propojeny zrekonstruovaným výtahem.

V roce 2022 se II. oddělení rozšířilo o další prostor (dřívější byt pro zaměstnance MŠ), který je nyní využíván univerzálně, především jako herní místnost pro všechny děti.

Ve 2. patře se nachází také ředitelna, sklad výtvarných pomůcek, sklad pro paní školnici, místnost sloužící k žehlení a WC pro personál.

V 1. patře se nachází prostorná šatna pro mladší děti, šatna pro předškolní děti a šatna a WC pro pedagogický personál.

Za přípravnou se v tomto patře nachází prostorná kuchyň, zázemí se sklady pro paní kuchařku a kancelář pro vedoucí školní jídelny. Tato část má i svůj samostatný vchod.

MŠ obklopuje rozlehlý oplocený venkovní prostor, který je využíván po celý rok. Jeho součástí je přírodní zahrada, která vznikla za podpory Národního programu životního prostředí, pískoviště, klouzačky, a další herní prvky pro pohybový rozvoj dětí. V létě je k dispozici mlhoviště a v zimě se areál využívá k najetí běžeckých stop a radovánkám se sněhem.

Kapacita MŠ je 56 dětí. V MŠ jsou dvě oddělení, ale díky efektivnosti dopoledního překrývání se pracuje se třemi věkovými skupinami.

V MŠ působí ředitelka, 3 učitelky, školnice a kuchařka, která současně zabezpečuje v rámci svého pracovního úvazku i administrativu školní jídelny.

Mateřskou školu navštěvují děti z Vysokého nad Jizerou a spádových obcí.

I.oddělení

- Berušky
- Ježečci

II.oddělení

- Sovičky

Pedagogický personál:

- Ředitelka MŠ: Mgr. Silvie Nedomlelová
- Učitelky: Pavla Šikolová, Jitka Duštírová, DiS., Bc. Jana Zemánková

Kuchařka a vedoucí ŠJ – Marta Šimková

Školnice – Yveta Jonová

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3. 1 VĚCNÉ PODMÍNKY

- Obě třídy mateřské školy jsou optimálně řešeny z hlediska prostoru i účelu pro celodenní pobyt dětí. Každá třída má dvě části – třídu a hernu. Zařízení třídy i herny je přizpůsobeno individuálním potřebám, věkovým odlišnostem i skupinovým činnostem dětí. Třídy jsou upraveny tak, aby poskytovaly dětem příjemné a podnětné prostředí pro jejich celodenní pobyt a umožňovaly dostatečné uspokojení jejich hravých potřeb, zajistily přiměřené soukromí a rozvíjely kognitivní a sociální kompetence dětí. Velikost tříd umožňuje bohaté členění koutků, jejichž zaměření je stále rozšiřováno s ohledem na zájmy a potřeby dětí. Většina vybavení tříd je umístěna tak, aby byla volně přístupná dětem k samostatnému použití při dodržení dohodnutých pravidel.
- Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.
- Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem odpovídá počtu a věku dětí a je stále doplňováno a obohacováno. Rozšiřování, obohacování a vybavování koutků bude nadále probíhat v mezích možností školy.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru školy. Prostor je upraveno tak, aby práce byly přístupné a dětem i jejich rodičům.
- V patře budovy byl zrekonstruován přilehlý byt, který nyní rozšířil školku o další místnost, která nyní bude využívána jako herní, mohou ji využívat obě oddělení.
- Školní zahrada je v současné době vybavena podle našich představ. Část zahrady byla vybudována pomocí projektu Přírodní zahrada z Národního programu životního prostředí. Slouží jednak jako „učebna pod širým nebem“ a zároveň jako relaxační prostor pro všestranné vyžití dětí (rozmanité pohybové a další aktivity).
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3. 2 ŽIVOTOSPRAVA

- Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, která reaguje na sezónní možnosti. Je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mateřská škola klade důraz na dostatek ovoce a zeleniny v syrovém stavu a využívání možností širokého sortimentu celozrnného pečiva. Je dodržován pitný režim, děti jsou vedeny k jeho samostatnému využívání s ohledem na vlastní potřeby. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla.

- Mateřská škola zajišťuje pravidelný denní rytmus a řád s důrazem na střídání aktivit a odpočinku, který je současně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. mohli rodiče své děti přivádět dle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy).
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován kvalitě ovzduší a aktuálním povětrnostním podmínkám.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti po obědě dle potřeby spí či odpočívají na lehátku. Děti mohou odpočívat se svou oblíbenou hračkou, dětem je čtena pohádka nebo poslouchají reprodukovanou pohádku či relaxační hudbu.
- Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3. 3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Snažíme se o to, aby mezi zaměstnanci naší mateřské školy byla příznivá pozitivní atmosféra a vzájemná součinnost. Smyslem naší společné práce je umožnit dětem prožít v atmosféře klidu, radosti a porozumění, v sounáležitosti s rodinnou výchovou aktivní a šťastné dětství, bohaté na příjemné citové prožitky. Nejdůležitější je, aby dětem bylo v mateřské škole dobře, cítily se spokojené a chodily do ní rády. Adaptační proces nově příchozích dětí probíhá postupně přirozeně a individuálně.

- **Adaptační program:**

Adaptační proces nově příchozích dětí probíhá postupně přirozeně a individuálně. Je určen pro nové děti nebo děti po dlouhodobé absenci, nabízí zákonným zástupcům možnost postupně přivykat dítě na pobyt v mateřské škole prodlužováním doby pobytu od zkráceného dopoledního pobytu až po celodenní pobyt. Adaptace probíhá u každého dítěte jinak, a proto je vždy na domluvě učitelky se zákonným zástupcem, jakou konkrétní podobu bude mít. Každé nové dítě je seznámeno s učitelkami, dětmi a prostředím třídy, postupně s dalšími zaměstnanci MŠ. Dále se postupně seznámí s pravidly, která se ve třídě vytvořila činnostmi a denním rytmem. Učitelka pomáhá dítěti v začlenění do skupiny dětí, je mu oporou a rádcem.

- Mateřská škola klade důraz na to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, jistě a bezpečně.
- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.
- Učitelky se snaží o empatický přístup k dětem, respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají k jejich uspokojování. Zajišťují, aby děti

nebyly neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a ani nadměrnou náročností prováděných činností.

- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno či znevýhodňováno, zesměšňování a podceňování dětí je zcela nepřipustné.
- Záměrem mateřské školy v této oblasti je vedení dětí ke svobodnému projevu a rozhodování, samostatnosti a vědomí potřebnosti určitých pravidel, která jsou jasně a srozumitelně stanovena ve třídách po dohodě s dětmi.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).
- Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance, zdvořilost a vzájemná podpora. Dospělí se chovají spolehlivě.
- Pedagog se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).
- Mateřská škola si uvědomuje význam hry v životě dítěte, pro které je potřebou a hlavní činností. Pro pedagoga je hra dítěte důležitým diagnostickým prvkem, který umožňuje rozpoznat vývojovou úroveň dítěte, popřípadě odchylky a náznaky možných komplikací.

3. 4 ORGANIZACE

Vzdělávání se uskutečňuje ve dvou třídách.

- Denní řád mateřské školy je pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Pedagog se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání, děti zde nacházejí potřebné zázemí, klid i bezpečí.
- Při nástupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek času i prostoru svou hru dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem.
- V mateřské škole jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinkách.
- Je dbáno na soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Při realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připraveny včas).
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, je využito efektivního dopoledního překrývání učitelek. Spojování dětí je omezeno na nejnutnější situace (absence zaměstnanců, velké snížení počtu dětí např. o hlavních a vedlejších prázdninách)

3. 5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny pracovním řádem.
- S náplní práce jsou zaměstnanci seznámeni na první pedagogicko – provozní poradě.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek (formou nástěnek, porad, individuálních pohovorů, e-mailové schránky, facebookové uzavřené skupiny, nově je pro rodiče zřízena aplikace Naše MŠ)
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy, se základní školou, s dalšími organizacemi v místě bydliště a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3. 6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

- Všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Zaměstnanci v MŠ fungují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Služby jsou organizovány tak, aby byla při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.
- Velkým kladem je překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek v I. oddělení při dopoledních činnostech.
- Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí).
- Specializované služby jako je např. logopedie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

3. 7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

- Snahou je vzájemná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat ve vztazích mezi rodiči a zaměstnanci mateřské školy.
- Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se programů a akcí, jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje.
- Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o dohodném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči taktně, ohleduplně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, vyvarují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3. 8 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Dítětem se speciálně vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (dle § 16 školského zákona). Podpůrná opatření realizuje škola.
- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje MŠ bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) - zpracovává samostatně pro dané dítě plán pedagogické podpory.
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňuje MŠ pouze s doporučením ŠPZ (po projednání s MŠ a zákonným zástupcem dítěte). Dle doporučení ŠPZ zpracovává MŠ pro dítě individuální vzdělávací plán.
- Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů vychází z Přílohy č.1 vyhlášky č.27/2016 Sb.
- Samozřejmostí je volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě jeho vzdělávání podílejí. Nutností je navázání úzké spolupráce s rodiči všech dětí, dalšími odborníky a využívání služby ŠPZ.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole:

- PLPP tvoří třídní učitelky, jsou odpovědné za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování.
- IVP tvoří třídní učitelky pod vedením speciálního pedagoga na základě doporučení ŠPZ, jsou odpovědné za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování.

3. 9 JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

- Děti – cizinci a děti, které přicházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí mají přístup k předškolnímu vzdělávání za stejných podmínek jako občané ČR. Jazyková podpora je poskytována od samotného nástupu do MŠ.
- Podpůrným materiálem je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Tento materiál lze využívat rovněž při individuální práci s dětmi od nástupu do mateřské školy.
- Pro děti – cizince v povinném předškolním vzdělávání zřídí ředitelka MŠ skupinu nebo skupiny s minimálně 4 a maximálně 8 dětmi ve skupině pro bezplatnou jazykovou

přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů s časovou dotací 1 hodina týdně, rozdělené do dvou či více bloků v průběhu týdne.

- Do skupiny mohou být zařazeny na základě rozhodnutí ředitelky i jiné děti, než jsou cizinci, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

3. 10 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

- Vzdělávání nadaných dětí probíhá v souladu s vyhláškou č.27/2016 Sb. Jde o vzdělávání dětí, které vykazují oproti svým vrstevníkům vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno, je mu rozšířen obsah vzdělávání nad rámec ŠVP.
- Je-li v MŠ mimořádně nadané dítě, provádí zjišťování ŠPZ a na jejich doporučení se může vzdělávání uskutečňovat dle individuálního vzdělávacího plánu.

3. 11 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

- Rámcové cíle a záměr vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které je naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné.
- Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Mezi vyhovující podmínky pro vzdělávání 2 – 3 letých dětí patří:

- Dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Šatna je vybavena úložným prostorem na náhradní oblečení.

- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají

3. 12 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- MŠ poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZD) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost ve škole více než poloviny dětí jedné třídy. Mateřské školy mají povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina dětí třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti, nebo chybí většina těchto dětí z celé MŠ.
- Distanční formou vzdělávání se rozumí samostatné studium uskutečňované převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popřípadě spojené s individuálními konzultacemi. V případě, že se opatření či karanténa týká pouze omezeného počtu dětí, který nepřekročí více jak 50 % účastníků konkrétní třídy či oddělení, pokračuje výuka těch, kteří zůstávají v mateřské škole, běžným způsobem, škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem a postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy děti nejsou přítomné ve škole, např. z důvodu nemoci.
- Varianty distanční výuky: distanční vzdělávání probíhá offline.
Předání materiálů:
  - E-mailem
  - Telefonicky
  - Osobně
  - Doporučení na webu MŠ
  - V uzavřené facebookové skupině

3. 13 PLÁNOVANÝ VÝHLED K VYLEPŠOVÁNÍ PODMÍNEK

Strategie

Oblast pedagogická:

- Zajistit potřebné vzdělávání pracovníků, kteří se podílejí na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.
- Posílit kvalitu poskytovaných poradenských služeb zejména zajišťováním součinnosti školských poradenských zařízení a školních poradenských pracovišť.
- Poradenské služby školy zaměřit zejména na poskytování podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření, prevenci školní neúspěšnosti, podporu a začleňování

dětí z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, podporu vzdělávání dětí nadaných, vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností, včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých dětí a třídních kolektivů, předcházení všem formám rizikového chování, průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů, metodickou podporu učitelům, spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci.

- Podporovat dovednost samostatné práce dětí, využívat ji jako východisko vzdělávání.
- Vytvořit systém vedoucí k účinnější výchově v oblastech ekologie, rasové a náboženské snášenlivosti, úcty k lidem a k přírodě, k vytvářeným hodnotám.
- Vytvářet příznivou atmosféru, uplatňovat individuální přístup k odlišným potřebám každého dítěte, alternativní postupy.
- Zaměřovat se na sociální a osobnostní rozvoj dětí, tvořivost, samostatnost, sebevzdělávání, schopnost dialogu.
- Preventivně předcházet kázeňským problémům – monitoring dětí, společné působení, včasné informování zákonných zástupců.
- Zaměřit se na prevenci rizikového chování.

Oblast materiálně technická:

- Každoročně určovat priority ve vybavování v souladu s hospodárným, účelným čerpáním rozpočtu, zkvalitňovat vybavení tříd.
- Ve škole vytvářet pozitivní klima vlastním prostředím, čistotou, estetickou úpravou prostor školy i okolí.
- Zajišťovat bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj všech účastníků vzdělávání.
- Vytvořit bezpečné prostředí pro reálnou bezpečnost fyzických osob, jeho účinnost pravidelně prověřovat.
- Snažit se získat sponzory na konkrétní akce školy.
- Zaměřovat se na využívání nabízených možností, zejména projektů vyhlašovaných.

Oblast personální:

- Udržet plnou kvalifikovanost pedagogického týmu.
- Podporovat zapojení pedagogů do projektů, do DVPP.
- Provádět systematické hodnocení práce pedagogů, zajišťovat jim zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce.
- Podporovat aktivitu pedagogů v získávání a rozšiřování odborné kvalifikace.
- Promyšleně a rovnoměrně delegovat jednotlivé úkoly na zaměstnance, podněcovat jejich rozvoj.
- Motivovat zaměstnance jasným systémem vyplácení mimotarifních složek platu.

- Vypracovaný kontrolní systém uplatňovat ve všech oblastech činnosti školy, hodnotit profesionalitu přístupu zaměstnanců k plnění pracovních povinností, přístup k potřebám rodičů a dětí, vzájemnou spolupráci pedagogů.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na společné vzdělávání celého pedagogického týmu, dále se zaměřit na získávání oprávnění k výkonu specializovaných činností.

Oblast ekonomická:

- Získávat a zvyšovat kladný hospodářský výsledek školy z obecní dotace a využívat ho pro rozvojové programy školy.
- Pružně reagovat na výzvy k poskytnutí finančních prostředků z grantů a dotací.
- Spolupracovat s obcí při financování oprav budovy a zařízení školy.

Oblast informačních systémů a kontaktů s veřejností:

- Spolupracovat s okolními školami, výměna zkušeností pedagogů, společné akce.
- Vytvořit pravidla pro efektivní komunikaci s rodiči pro dosažení vyšší otevřenosti školy a maximální využití potenciálu rodičů pro chod školy.
- Zajistit kvalitní a pestrou informovanost o vzdělávací nabídce školy (práce dětí, články pedagogů).
- Zajistit prezentaci školy, vytváření image.
- Zajistit stálou obnovu a aktualizaci internetových stránek školy.
- Zajistit vysokou věcnou i formální úroveň výstupů ze školy (roční zprávy, informace v tisku, na internetu).
- Vytvářet pozitivní obraz o škole – prezentace školy, propagace v médiích, akce pro pedagogy, akce pro širokou veřejnost.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naším cílem je:

- V denním programu zajistit vyváženost spontánních a řízených činností, vycházet z prožitkového učení.
- Při vzdělávání respektovat a posporovat individualitu každého dítěte.
- Vytvořit dítěti prostor pro experimentování, objevování a poznávání sebe sama v bezpečném přijímajícím prostředí.

Organizace dne:

6:30 – 7:30	Scházení dětí v I. třídě, spontánní a zájmové činnosti, individuální činnosti
7:30 – 9:00	Řízené a volné aktivity (pohybové, hudební...), ranní kruh (motivace, jazyková chvilka, kognitivní činnosti apod.), pohybové aktivity (ranní cvičení, psychomotorické hry), pracovní a výtvarné činnosti, práce u stolečků pro rozvoj grafomotoriky, pracovní listy, individuální péče.
9:00 – 9:30	Hygiena, svačina, příprava na pobyt venku
9:30 – 12:30	Pobyt venku - rozvíjení podnětů nabídnutých učitelkou, řízené činnosti, výchovně vzdělávací činnosti směřující k plnění cílů integrovaných bloků dle ŠVP PV
11:30	Hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
12:30 – 14:10	Odpočinek a relaxace dětí, klidové činnosti
14:10 – 14:45	Hygiena, svačina
14:45 – 16:00	Spontánní a zájmové činnosti dětí, volné činnosti dětí, hry řízené učitelkou, individuální práce s dětmi, popř. aktivity na zahradě MŠ, rozcházení dětí

Časové údaje jsou orientační, v průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachován zůstává vždy přiměřený interval mezi jídly a dostatečná doba pro pobyt venku dle aktuálního stavu ovzduší a povětrnostních podmínek. Pevně je také dán čas pro scházení a rozcházení dětí.

4. 1 POČET TŘÍD VČETNĚ CHARAKTERISTIKY

- MŠ má v současné době dvě oddělení, ale díky efektivnosti dopolednímu překrývání učitelů je pracováno se třemi věkovými skupinami.
- Počet dětí ve třídě je 24 dětí, maximální počet je 28 dětí (na výjimku zřizovatele)

- Do tříd jsou přijímány děti ve věku od 3 do 6 let. Děti jsou umísťovány dle věku. V I. oddělení jsou zpravidla dvě věkové skupiny nejmladších dětí, ve II. oddělení jsou umísťovány starší děti (nejen předškolní).
- Každá věková skupina dětí nese svůj název dle určitého zvířátka.

I.	oddělení	Berušky Ježečci	3 – 4 roky 4 roky
II.	oddělení	Sovičky	4 – 6 let

4. 2 PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DO JEDNOTLIVÝCH TŘÍD

- Při zařazování do jednotlivých tříd je vycházeno z věkového uspořádání dětí. Vytvářeny jsou třída mladších dětí a třída starších dětí.

4. 3 PŮSOBENÍ DVOU UČITELEK VE TŘÍDĚ

- V I. oddělení jsou v dopoledních hodinách (ranní hry, řízené i spontánní činnosti, pobyt venku, stolování, hygiena) přítomny vždy dvě učitelky.
- Ve II. oddělení je druhá učitelka nápomocna dle potřeby (při pobytu venku, po dobu oběda – nácvik samostatnosti pro stravování, hygieně a sebeobsluze).

4. 4 PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ A POVINNÁ ŠKOLNÍ DOCHÁZKA

- Do MŠ jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do MŠ právní nárok.
- Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li stanoveno jinak. Povinné předškolní vzdělávání v MŠ je bezplatné.
- Přijímání dětí do MŠ se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka MŠ po dohodě se zřizovatelem zpravidla v době od 2. května do 16. května a zveřejní je způsobem v místě obvyklém (nástěnka MŠ, webové a facebookové stránky školy a obce, nástěnka obce, místní tisk).
- O přijetí do MŠ rozhoduje ředitelka MŠ na základě platných kritérií, která jsou definována vnitřní směrnici. Dodatečný zápis je možný, vždy však s ohledem na naplněnost školy.
- O přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ jsou zákonní zástupci informováni ve správním řízení. Po vyznění ředitelkou školy se zákonní zástupci přijatých dětí dostaví do MŠ na informační zchůzku, kde si vyzvednou další dokumenty k vyplnění a dostanou informace o provozu MŠ.
- Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro alternativní formu plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit MŠ, do které je dítě zapsáno nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít vzdělávat.

Individuální vzdělávání:

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- Jméno a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte
- Uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- Důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Ředitelka MŠ předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. Zároveň ředitelka dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- Způsob oběření
- Termíny ověření včertně náhradních termínů (ověření se musí uskutečnit v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku)

Zákonný zástupce je povinnen zajistit účast dítěte u ověření.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název školního vzdělávacího programu „S Krakonošovou sojkou za poznáním“ vychází z naší vize seznámit a rozvíjet dítě v souladu s přírodou, požadavky společnosti a připravit jej na další etapu v životě. Ukázat dítěti, že se samo může podílet na tom, jaký svět bude.

5. 1 ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš ŠVP je vlastní, nevychází z žádného daného modelu nebo programu. Na první místo klademe samostatné dítě s jeho potřebou plnohodnotného prožití tzv. „šťastného dětství“ jako startovní etapy v sociálním životě dítěte. Snažíme se jednotným působením všech učitelek ve třídách i provozního personálu o působení ve smyslu budování pozitivního sebeuvědomění dítěte a o posilování jeho rostoucí sebedůvěry pomocí nabývání dílčích kompetencí.

5. 2 HLAVNÍ CÍLE NAŠEHO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Naplňováním hlavních cílů vzdělávání směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí. Vzdělávání v MŠ probíhá hravou formou, spontánně, formou převážně prožitkového učení, objevování a zkoumání. Dítě je samo nejdůležitější činitel vzdělávání, jsou brány ohledy na jeho věkové a osobnostní zvláštnosti, silné stránky se dále rozvíjí, ale neopomíjí se ani na další roviny rozvoje osobnosti jedince.

ŠVP je v souladu s RVP PV, je týmovou prací všech pedagogů a vychází ze SWOT analýzy minulého období naší MŠ. ŠVP naší MŠ jsme přizpůsobily podmínkám našeho zařízení, potřeb dětí, přání rodičů dle situačních možností.

ŠVP respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání, zaměřuje se na individuální přístup k dětem a naplňování jejich potřeb, na environmentální vzdělávání dětí, návrat k přírodě, klade důraz na založení elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, podporuje vyhledávání talentu a nadání u dětí a jeho následný rozvoj přirozenou a nenásilnou cestou. Zohledňuje vývojová specifika ve vzdělávání.

5. 3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje

konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.). Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Uplatňovány jsou i metody názorně demonstrační – založené na principu přirozené nápodoby a dovednostně praktické metody. Využíváno je situační a spontánní sociální učení.

MŠ uplatňuje individuální, skupinovou i hromadnou formu vzdělávání.

Je kladen důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout.

5. 4 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH

Naše MŠ je připravena prostorově, materiálně i personálně pro přijetí dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami

- s opožděným psychomotorickým vývojem individuální logopedickou péčí klinického logopeda v Jilemnici.
- se zrakovým postižením
- se sluchovým postižením
- s tělesným postižením (se zachovalou mobilitou)
- s poruchou autistického spektra či poruch chování
- se zdravotním či sociálním znevýhodněním

V případě přijetí imobilního žáka budeme jednat se zřizovatelem o odstranění architektonických bariér, v případě dítěte s narušenou komunikační schopností či dítěte se sluchovým postižením budeme ve spolupráci s rodiči iniciovat individuální logopedickou péči klinického logopeda v Jilemnici.

Mgr. N. Pilařová – MMN Jilemnice

Mgr. K. Šírová – MMN Jilemnice

Speciálně pedagogickou podporu vycházející z konkrétních potřeb dítěte budeme nastavovat a realizovat ve spolupráci se školským poradenským zařízením – PPP Semily či SPC Turnov.

Podpůrná opatření dle stupně:

- Podpůrná opatření prvního stupně

V prvopočátku poskytují učitelky dítěti s podezřením na specifické vzdělávací potřeby přímou podporu a zjišťuje, zda jsou míra podpory a její formy pro dítě dostačující. Pokud ne, je nezbytná součinnost více pedagogů, kteří vytvoří plán pedagogické podpory dle Školského zákona §16.

Plán pedagogické podpory

Jedná-li se o podpůrná opatření prvního stupně, není potřeba doporučení ze ŠPZ. Plán pedagogické podpory zpracovává učitelka MŠ. Zákonný zástupce dítěte musí poskytnout souhlas s aplikací tohoto plánu a jsou s ním seznámeni všichni pedagogové, kteří s dítětem pracují.

Je-li plán pedagogické podpory shledán neúčinným z důvodu, že obtíže u dítěte přetrvávají, pedagog vyzve zákonné zástupce dítěte k návštěvě ŠPZ (PPP, SPC).

ŠPZ zpracuje zprávu obsahující doporučení vhodných podpůrných opatření a předá ji zákonným zástupcům dítěte. MŠ obdrží doporučení ke vzdělávání (což je závazný dokument), na jehož základě pedagogové s dítětem pracují a škola žádá o finanční prostředky.

- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Dle Školského zákona §16 podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Podpůrná opatření MŠ poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce. Poskytování PO se průběžně vyhodnocuje.

Pokud mezi PO patří IVP či plán pedagogické podpory – vytváří ho učitel dané třídy a vyhodnocuje jej 1x ročně.

Pokud MŠ vyhodnotí, že PO jsou nedostačující nebo naopak již nejsou potřebná, doporučí zákonnému zástupci dítěte vyšetření v ŠPZ. ŠPZ pak může vydat nová PO.

Nadání žáci

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb žáka prování ŠPZ ve spolupráci s MŠ.

Vzdělávání těchto dětí se uskutečňuje podle IVP.

5. 5 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let budou v naší MŠ přijata opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Materiální podmínky

V současné době nemáme v MŠ dvouleté děti. V oblasti materiálních podmínek by do budoucna byla třída průběžně doplňována hračkami, didaktickými pomůckami a vybavením

pro děti ve věku od 2 do 3 let. Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Nezbytné bude vyčlenit skříň pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky).

Hygienické podmínky

Stávající právní předpisy upravující hygienické požadavky na zřízení a provoz škol a školských zařízení zohledňují i požadavky pro zařazování dětí ve věku od 2 do 3 let (viz vyhláška č.410/2005 Sb.)

Pro zajištění osobní hygieny dětí by bylo možné použít nočníky (zajištěno jejich adekvátní vymývání a dezinfekce), a pořídit přebalovací stůl a odpadkový koš s nožním ovládáním.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 INTEGROVANÉ BLOKY

- Konkrétní vzdělávací nabídka je v ŠVP uspořádána do integrovaných bloků (IB). Tyto IB jsou východiskem pro plánování, přípravu a realizaci na úrovni třídy.
- Jejich zpracování je plně v kompetenci kvalifikované učitelky, které ho tvoří a následně i průběžně vyhodnocují.
- IB jsou různě rozsáhlé a v některých bodech se prolínají, svým obsahem na sebe vzájemně navazují, opoňují se a přecházejí plynule jeden do druhého.
- Zaměření těchto bloků je srozumitelné dětem a vychází z přirozených potřeb a zájmů dítěte, a jeho životu blízkých potřeb.
- Charakteristika, hlavní cíle i obsahová náplň IB je rámcově daná, pokud to prostor umožňuje, může být sle potřeb jednotlivých tříd doplňována a dále obohacována.
- Do vzdělávací nabídky jsou začleňovány průběžně dle vhodnosti a potřeb dílčí programy, které vycházejí ze zaměření daného bloku a z aktuální potřeby či situace.

6.2 PRAVIDLA PRO PRÁCI S INTEGROVANÝMI BLOKY

- Dílčí vzdělávací programy, uvedené u jednotlivých IB jsou nenásilně zařazovány do nabídky činností a aktivit jednotlivých tematických bloků.
- Náplň IB respektuje věkové zvláštnosti dětí, individuální zájmy, potřeby a zvláštnosti každého jedince a flexibilně reaguje na aktuální situaci. Dítěti je nabízen dostatek rozličných aktivit, aby mělo možnost vlastní volby, je podporována kreativita, projevy talentu a nadání. Jsou rozšiřovány vědomosti, rozvíjeny dovednosti a schopnosti, formovány jsou postoje a hodnoty podstatné pro osobní rozvoj dítěte. Plánování je tedy pružné, reaguje a může se měnit dle nastálé situace.
- IB má vždy uvedeno rámcové zaměření s tím, že podrobnější rozpracování je uvedeno v TVP.
- Tematické části IB jsou rozpracovány v TVP učitelkami dle potřeb jednotlivých tříd s ohledem na podmínky třídy, věkové složení, přání a potřeby dětí. Délka trvání tematického celku není pevně daná, může se prodloužit, přesunout, doplnit na základě průběžné evaluace.
- Tematická část zahrnuje všech pět vzdělávacích oblastí RVP PV, jsou průběžně zařazovány a plněny všechny dílčí cíle vzdělávacích oblastí.
- Po ukončení tematické části IB a celého IB provádí učitelky evaluaci a sebereflexi, kde uvedou postřehy a doporučení pro další práci a celkové zhodnocení průběhu vzdělávání.

IB – Sojka nás provází světem kamarádů

Charakteristika IB:

Tento blok se zaměřuje na utváření přátelského prostředí v MŠ, které se odráží v kvalitních vztazích mezi učitelem, dětmi a rodiči. Budeme poznávat a uvědomovat si význam kamarádů, rodiny a dospělých v nejbližším okolí. Děti si osvojí základní pravidla soužití a bezpečného chování, a to nejen v rámci prostředí MŠ.

Do toho bloku zařadíme získávání základního povědomí o lidském těle, jeho stavbě a funkci jednotlivých částí, uvědomění si, že v průběhu života se tělo mění. Děti se budou seznamovat s tím, jak podporovat a chránit své zdraví, s prevencí nemocí a úrazů.

Budeme podporovat a rozvíjet pozitivní a zdravé sebepojetí u každého dítěte, rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost, vést děti k zájmu o pohyb a poznávání základních sportů.

Dítě a jeho tělo	Dílčí vzdělávací cíle: • uvědomění si vlastního těla • osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
	Očekávané výstupy: • zachovávat správné držení těla • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
Dítě a jeho psychika	Dílčí vzdělávací cíle: <i>Jazyk a řeč</i> • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>

	- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) <i>Sebepojetí, city, vůle</i> - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat - získání relativní citové samostatnosti
	Očekávané výstupy: <i>Jazyk a řeč</i> - formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - domluvit se slovy i gesty, improvizovat <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) <i>Sebepojetí, city, vůle</i> - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
Dítě a ten druhý	Dílčí vzdělávací cíle: - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
	Očekávané výstupy: - navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

	• chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Dítě a společnost	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
	<i>Očekávané výstupy:</i> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
Dítě a svět	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • poznávání jiných kultur

	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
	Očekávané výstupy: - zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) - vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) - mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Zaměření:

- mezilidské vztahy, spolupráce, komunikace, empatie, pravidla soužití

Vzdělávací nabídka:

- Kooperativní a komunitní hry
- Nácvik řešení konfliktů, vyjádření potřeb a přání
- Hry s pravidly, dramatizace a modelové situace
- Rozvoj sociálních dovedností – pozdrav, prosba, poděkování
- Činnosti podporující soudržnost třídy (kruh, společné projekty)
- Tvoření třídních pravidel s dětmi
- Výtvarné a hudební činnosti zaměřené na vztahy a emoce
- Pozorování a pojmenovávání sociálních situací

IB – Sojka nás provází světem

Charakteristika IB:

Budeme objevovat lidskou společnost a svět, získávat povědomí o existenci jiných národností a kultur. Společně získáme elementární poznatky o vesmíru, slunci a měsíci.

Seznámíme děti s významem lidské práce a povedeme je k úctě k lidské práci. Podíváme se do světa dospělých a jejich profesí. Budeme objevovat vlastní schopnosti, vytvářet pozitivní vztah k předmětům a věcem ve svém okolí.

Nahlédneme do života na vesnici a ve městě, nabídneme hry a aktivity spojené s dopravní tematikou.

Dítě a jeho tělo	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> - rozvoj a užívání všech smyslů - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
	<i>Očekávané výstupy:</i> - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
Dítě a jeho psychika	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> <i>Jazyk a řeč</i> - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> - vytváření základů pro práci s informacemi <i>Sebepojetí, city, vůle</i> - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
	<i>Očekávané výstupy:</i> <i>Jazyk a řeč</i>

	• chápat slovní vtip a humor • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným <i>Sebepojetí, city, vůle</i> • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • rozhodovat o svých činnostech • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
Dítě a ten druhý	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
	<i>Očekávané výstupy:</i> • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
Dítě a společnost	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i>

	- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
	Očekávané výstupy: - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
Dítě a svět	Dílčí vzdělávací cíle: - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - poznávání jiných kultur - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
	Očekávané výstupy: - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) - osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné,

	zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Zaměření:

- Poznávání světa kolem nás – prostředí, ve kterém žijeme, jeho části a souvislosti; sebe sama, své místo ve světě i v mateřské škole

Vzdělávací nabídka:

- Orientace v prostředí MŠ, její pravidla a denní režim
- Poznávání míst, kde děti žijí – vesnice, město, domy, ulice, obchody
- Návštěvy míst v okolí MŠ – pošta, knihovna, hřiště, obchod
- Seznámení s různými profesemi (lékař, hasič, kuchař, řidič, aj.)
- Činnosti s tématem dopravy – značky, dopravní prostředky, bezpečnost
- Poznávání světa lidí – rodina, škola, zaměstnání, vztahy
- Poznávání různých zemí, kultur a tradic (např. 'Sojka cestuje světem')
- Hry s mapou, glóbusem, obrázky různých koutů světa
- Výtvarné zpracování zážitků ze světa – např. koláž „můj svět“
- Smyslové hry a poznávací aktivity s prvky multikulturní výchovy
- Jednoduché pokusy – objevování zákonitostí světa (voda, magnety, světlo)

IB – Sojka nás provází přírodou

Charakteristika IB:

IB rozšiřuje poznatky dětí o proměnách přírody během jednotlivých ročních období. Pozorujeme její změny v souvislosti s počasím, sledujeme neměnný řád přírody jako je růst a odpočinek rostlin, zvířat a ptáků a osvojíme si nové vědomosti v oblasti neživé přírody.

Budeme u dětí podporovat vnímání krás přírody, vytvářet k přírodě správné životní postoje a seznamovat je s její ochranou. Při rozvíjení touhy po poznání a objevování zapojíme všechny smysly.

Dítě a jeho tělo	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
	<i>Očekávané výstupy:</i> • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
Dítě a jeho psychika	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> <i>Jazyk a řeč</i> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) <i>Sebepojetí, city, vůle</i> • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
	<i>Očekávané výstupy:</i> <i>Jazyk a řeč</i> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

	- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách - porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) - domluvit se slovy i gesty, improvizovat <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase <i>Sebepojetí, city, vůle</i> - být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním - zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Dítě a ten druhý	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
	<i>Očekávané výstupy:</i> - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) - chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
Dítě a společnost	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
	<i>Očekávané výstupy:</i>

	• vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
Dítě a svět	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
	<i>Očekávané výstupy:</i> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s

	odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Zaměření:

- Poznávání živé a neživé přírody, roční období, ekologie, smyslové vnímání

Vzdělávací nabídka:

- Pozorování proměn přírody během roku
- Práce s přírodninami, tvoření z přírodních materiálů
- Péče o rostliny a zvířata, ekologické activity
- Výlety do lesa, na pole, k vodě – terénní pozorování
- Smyslové hry v přírodě – naslouchání, hmat, čich
- Seznámení s počasím, přírodními jevy, koloběhem vody
- Pokusy a jednoduchá bádání
- Tematické výtvarné, pohybové i dramatické činnosti
- Třídění odpadu, šetření energií, rozvoj vztahu k přírodě

IB – Sojka nás seznamuje se zvyky a tradicemi

Charakteristika IB:

Charakteristickým rysem tohoto bloku bude jeho zaměření na nejvýznamnější svátky v roce. Budeme se na ně společně těšit a prožívat je.

Smyslem toho bloku bude seznamování se se zvyky a tradicemi a prohlubování znalostí tradic naší kultury. Tímto blokem nás provede lidová slovesnost, zpěv a rozvoj estetického cítění.

Podstatou prožívání svátků je upevňovat morálních postojů a budování hodnotového systému založeného na principu solidarity, přátelství a humanity, který dětem ukáže i pozitivní postoj k identitě národa.

Dítě a jeho tělo	Dílčí vzdělávací cíle: • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
	Očekávané výstupy: • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
Dítě a jeho psychika	Dílčí vzdělávací cíle: <i>Jazyk a řeč</i> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i

	produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> • vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení • rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie • osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) <i>Sebepojetí, city, vůle</i> • rozvoj schopnosti sebeovládání • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
	Očekávané výstupy: <i>Jazyk a řeč</i> • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> • vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) <i>Sebepojetí, city, vůle</i>

	- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - zorganizovat hru - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
Dítě a ten druhý	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> - rozvoj kooperativních dovedností - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
	<i>Očekávané výstupy:</i> - uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - spolupracovat s ostatními - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - rozvoj společenského i estetického vkusu
	<i>Očekávané výstupy:</i> - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či

	hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Dítě a svět	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> - seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - počtení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
	<i>Očekávané výstupy:</i> - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) - osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Zaměření:

- Svátky, obyčeje, tradice v rodině i ve společnosti

Vzdělávací nabídka:

- Přiblížení svátečních období (Vánoce, Velikonoce, Masopust, Dušičky, apod.)
- Vyrábění tematických dekorací, přáníček, dárků
- Tradiční říkadla, písně, tance a pohybové hry
- Dramatizace lidových příběhů a zvyků
- Tematické dny a slavnosti (např. čertovský den, tříkrálová koleda)
- Poznávání kulturních symbolů a jejich významu
- Seznámení s různými tradicemi v rodinách dětí
- Výlety a exkurze související s tématem (např. řemeslné dílny)

IB – Sojka nás provází světem pohádek

Charakteristika IB:

Seznámíme děti s tradičními pohádkami, ale zavedeme je i do říše pohádek méně známých. Budeme pohádky hledat nejen v knihách, ale i v divadle, výtvarném umění, hudbě a tanci. Rozlišíme s dětmi dobro a zlo a porovnáme rozdíly. Budeme motivovat děti k přirozenému vyjadřování. Zaměříme se na budování kladného vztahu ke knize.

Dítě a jeho tělo	Dílčí vzdělávací cíle: - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
	Očekávané výstupy: - vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) - zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
Dítě a jeho psychika	Dílčí vzdělávací cíle: <i>Jazyk a řeč</i> - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) <i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i> - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie <i>Sebepojetí, city, vůle</i> - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

	• získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
	Očekávané výstupy: <i>Jazyk a řeč</i> • učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • utvořit jednoduchý rým • sledovat očima zleva doprava • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon <i>Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace</i> • vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit <i>Sebepojetí, city, vůle</i> • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

	zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Dítě a ten druhý	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
	<i>Očekávané výstupy:</i> - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou - vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Dítě a společnost	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - rozvoj společenského i estetického vkusu
	<i>Očekávané výstupy:</i> - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

	• chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Dítě a svět	<i>Dílčí vzdělávací cíle:</i> • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
	<i>Očekávané výstupy:</i> • zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Zaměření:

- Rozvoj představivosti, slovní zásoby, kreativity a kulturního povědomí

Vzdělávací nabídka:

- Poslech a dramatizace klasických i autorských pohádek
- Vyprávění a tvorba vlastních příběhů, pohádek
- Maňáskové, loutkové a improvizované divadlo
- Výtvarné ztvárnění pohádkových postav a prostředí

- Práce s pohádkovou hudbou, písněmi a říkadly
- Rozvoj fantazie, slovní zásoby a vyjadřovacích schopností
- Tematické dny (např. 'pohádkový karneval')
- Pohádky jako prostředek k řešení sociálních situací
- Propojení s logopedickou prevencí a dramatickou výchovou

7 EVALUACE

Smyslem evaluace je systematické získávání informací o naší práci, využití získaných poznatků ke komplexnímu zkvalitňování práce MŠ, zdokonalení ŠVP, k vytváření podmínek k osobnostnímu růstu svěřených dětí.

Závěry z hodnocení jednotlivých oblastí se stávají podkladem pro okamžitá opatření i pro stanovení hlavních úkolů ročního plánu MŠ na nový školní rok.

7.1 VNITŘNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

NA ÚROVNI ŠKOLY

- **Naplňování záměrů, programových cílů a kvality výsledků vzdělávání dětí. Naše silné stránky, pozitiva, co se nám v průběhu školního roku podařilo, osvědčilo a naopak, slabé stránky, co se nedařilo, co chybělo.**

Metody a techniky, časový plán:

- Kontrolní a hospitační činnost - při hospitaci se provádí záznam o hospitaci (tiskopis). Následuje rozbor s učitelkou, vyhodnocení a vyvození závěrů a doporučení pro další práci (2x ročně).
- Pozorování, rozhovory a diskuze, analýza dětských prací a školní dokumentace (každodenní sebehodnocení a hodnocení průběžných výsledků dětské skupiny i jednotlivců).
- Pedagogické porady - hodnotí se uplynulé období z hlediska výchovně vzdělávací práce i z hlediska zajištění organizace a provozu MŠ (pravidelně 4x ročně, krátké provozní a pedagogické porady dle potřeby s ohledem na aktuální situace).
- Evaluace třídními učiteli – hodnotí se naplňování výchovně vzdělávacích cílů směrem k dětem dle oblastí RVP PV (2x ročně).

Odpovědnost: ředitelka, pedagogický personál

- **Soulad ŠVP a RVP PV, funkčnost ŠVP a TV, vyhodnocování skladby a obsahu integrovaných bloků.**

Metody a techniky, časový plán:

- Rozhovory a diskuze - na pedagogických poradách (2x ročně).
- Analýza ŠVP a další dokumentace, výroční hodnocení, dotazníky (na konci školního roku).
- Kontrolní a hospitační činnost (průběžně).

Odpovědnost: ředitelka, pedagogický personál

- **Podmínky vzdělávání:**

- věcné a materiální
- bezpečnostní
- hygienické
- psychosociální
- personální
- organizační

Metody a techniky, časový plán:

- Rozhovory a diskuze - pedagogických poradách (4x ročně, dále dle potřeby).
- Výroční hodnocení (písemná – 1x ročně).
- Pozorování, kontrolní a hospitační činnost a záznamy (průběžně).
- Dotazníky (1x ročně).
- Analýza školní dokumentace včetně hospodářské (2x ročně, dále dle potřeby).

Odpovědnost: ředitelka, zapojení všech zaměstnanců školy (postřehy, připomínky, požadavky, silné a slabé stránky...).

NA ÚROVNI TŘÍDY

- **Integrované bloky – tematické části:** průběh denních činností (také vhodnost, obtížnost, dostatečnost), naplňování výchovně vzdělávacích cílů a očekávaných kompetencí, co se dařilo a co ne.

Metody a techniky, časový plán:

- Verbální formou - sdělujeme si informace o průběhu výchovně vzdělávací práce ve třídě, porovnávání náhledů na stejnou situaci (projev, reakci dítěte apod.) a ujednacení výchovně vzdělávacích přístupů, které budou dále uplatňovány (denně).
- Písemný záznam v Hodnotícím listu - pracovní materiál učitelek, slouží k zaznamenávání postřehů a poznatků o dětech, sebereflexi, závěry pro další činnosti (v průběhu témat realizovaných v konkrétní třídě).
- Písemný záznam v Třídní knize - zaznamenáváme to, co považujeme v daný den za důležité z hlediska vzdělávání dětí, zejména vzhledem k zaměření plánovaného pedagogického postupu (denní záznamy, kontrola písemných záznamů - průběžně, při hospitaci).

Odpovědnost: pedagogický personál, ředitelka

7.2 VNĚJŠÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

- **Spolupráce s rodiči dětí**

Metody a techniky, časový plán:

- Rozhovory, rodičovské schůzky, neformální setkávání, vzájemná výměna informací při společné práci v MŠ (průběžně).

- **Kvalita výsledků práce MŠ, vnější zdroje informací – rodiče, veřejnost, zřizovatel**

Metody a techniky, časový plán:

- Analýza dokumentace školy, článků v tisku, příspěvků na webových stránkách, osobní rozhovory (průběžně, výroční zhodnocení)

- **Spolupráce s dalšími organizacemi a odborníky**

Metody a techniky, časový plán:

- Rozhovory, konzultace, analýza odborných záznamů a posouzení vývoje jednotlivců (průběžně, 1x ročně výroční zhodnocení).

Odpovědnost: pedagogický personál

Získaná data z jednotlivých oblastí porovnáváme se stanovenými záměry a na jejich základě zpracovává vedení školy každoročně výroční zprávu. Závěry a záměry na další školní rok jsou projednávány na pedagogické poradě nejpozději začátkem října.

NA ÚROVNI DÍTĚTE

- **Pedagogická diagnostika**

Každé dítě pracuje a učí se svým specifickým způsobem, proto pravidelně sledujeme a zaznamenáváme jeho pokroky i případné problémy a reagujeme na ně při plánování činností. Aby bylo jeho vzdělávání co nejefektivnější, musíme brát v úvahu jeho možnosti a aktuálně dosaženou vývojovou úroveň. Vycházíme také ze závěrů psychologického, speciálně pedagogického, logopedického vyšetření a zdravotního stavu dítěte.

Prostředky:

- **Písemné záznamy o dětech**
  - Záznamy o dítěti provází dítě od nástupu do MŠ po ukončení předškolního vzdělávání. Poskytují přehled o jeho rozvoji v těchto oblastech: motorika, jemná motorika, grafomotorika, sebeobsluha, zrakové vnímání, sluchové

vnímání, vnímání prostoru, vnímání času, matematické představy, řeč, sociální schopnosti a dovednosti, hra.

- Děti jsou sledovány v každodenních situacích, učitelky připravují cílené aktivity s využitím didaktických pomůcek, běžně dostupných materiálů i reálných předmětů. Veškeré cílené diagnostické aktivity jsou postaveny tak, aby se dítě projevovalo přirozeně, aniž by si uvědomovalo, že je sledováno a hodnoceno.
- **Rozhovory, konzultace** – s učitelkami, odborníky, rodiči
- **Dětská portfolia** - tvoří je záznamové archy a soubor různých produktů dítěte, které dokumentují jeho vývoj za určité období. Neobsahují všechny práce dětí, ale jejich užší výběr, zpravidla materiály, které vycházejí z diagnostické činnosti učitelek a sledují pokrok dítěte.

Pedagogická diagnostika dítěte slouží jako:

- prostředek k získání všech potřebných informací pro vytvoření komplexní představy o aktuální vývojové úrovni a potřebách dítěte
- východisko pro plánování a realizaci vzdělávacích postupů (jak s dítětem dále pracovat), pro nastavení potřebné podpory a podmínek vzdělávání skupiny i jednotlivců
- podklady při podávání informací rodičům, při zpracování sdělení MŠ pro školská poradenská zařízení či OSPOD

8 PŘÍLOHY

PLÁN AKCÍ ŠKOLY:

- divadelní představení v MŠ
- přehlídka divadelních souborů – Krakonošův divadelní podzim (návštěva divadla Krakonoš)
- spolupráce s ochránci přírody a KRNAP Vrchlabí
- spolupráce se ZŠ, vzájemné návštěvy, schůzka pro rodiče předškoláků v I. třídě (beseda o školní připravenosti)
- návštěva muzea a betlémů v blízkém okolí
- návštěva muzea v Semilech
- návštěva knihovny ve Vysokém n. Jiz., návštěva knihovnice v MŠ
- Bozkov a okolí, jeskyně Bozkov
- Screening grafomotoriky – spolupráce s PPP Semily
- Šetření školní zralosti – spolupráce s PPP Semily
- barevné dny v MŠ a jiné tématicky zaměřené dny (pyžamový, kloboukový, popletený...)
- Barborka v MŠ
- Čertík v MŠ
- karneval v MŠ
- Čarodějnice v MŠ
- posezení s rodiči zaměřené – jaro, léto, podzim, zima (společné buřtování, předvánoční tvoření, jarní tvoření)
- lyžařský výcvik
- plavecký výcvik
- výtvarná výchova ZUŠ, keramika ZUŠ
- sportovní školička
- oslava dne dětí v MŠ
- rozloučení se školáky, společná akce rodičů a dětí
- školní výlet
- turistické výlety do okolí MŠ, putování po medvědích tlapičkách
- spolupráce s horolezeckou firmou Singing rock
- spolupráce s místními spolky

POPIS ČINNOSTÍ A FOREM PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ:

- **Volná hra a spontánní činnosti:**

Mateřská škola poskytuje dostatek prostoru pro volnou hru a spontánní výběrové činnosti v době příchodu dětí do MŠ, po dopolední svačině, v průběhu pobytu venku a při odpoledních činnostech ve třídě, nebo při pěkném počasí na zahradě školy.

- **Společné činnosti:**

Těmto činnostem je věnována většinou doba od dopolední svačiny do pobytu venku, ale řízená spontánní činnost, nebo hra může spontánně vzniknout nebo být navozena učitelkou kdykoliv v průběhu dne. Řízená činnost je plánována učitelkou, má stanovený cíl a prostředky, vychází z potřeb a zájmů dětí.

- **Tělovýchovné chvíle:**

Jsou zařazovány kdykoliv v průběhu dne, nejčastěji před svačinou nebo před a při pobytu venku. Jejich cílem je navození rušných aktivit, procvičování dechového a pohybového aparátu, podpora zdravého růstu a tělesné zdatnosti.

- **Společné jídlo:**

Je podáváno třikrát denně, děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze, do jídla nejsou nuceny, ale snažíme se o maximální motivaci formou osobního příkladu a přiznání kompetence výběru dítěti (můžeš se rozhodnout, kolik jídla chceš a dle chuti si přidat).

- **Hygiena a sebeobsluha:**

Hygienické potřeby provádějí děti samostatně dle vlastní potřeby a požadavku intimity. Potřebují-li pomoc, je jim poskytnuta ze strany učitelky, nebo uklízečky. Při oblékání a svlékání, úklidu hraček jsou vedeny k samostatnosti taktéž.

- **Pobyt venku:**

Může probíhat na zahradě, nebo formou vycházky do prostředí, ve kterém se mohou děti volně pohybovat. Pobyt venku poskytuje dětem poznatky o okolí a především je prostorem k dostatečnému pohybovému vyžití a volné hře.

- **Individuální práce:**

Je prováděna s dětmi, které potřebují procvičit některou dovednost potřebnou pro vstup do ZŠ a s dětmi zařazenými do spolupráce s PPP v Semilech. O individuální práci jsou informováni rodiče a je jim nabídnuta spolupráce.

- **Odpočinek a spánek:**

V době poledního klidu malé děti spí a starší děti odpočívají na lehátku. Tato doba je kromě odpočinku věnována čtení pohádek a poezie, poslechu hudby a zpěvu. Děti si mohou do MŠ přinést hračku, kterou mohou půjčit kamarádům, nebudou s ní ohrožovat další děti a nebude-li vadit její případné poškození či ztráta.

- **Komunikace mezi školou a rodinou:**

Rodiče mohou kdykoliv vejít do třídy a podívat se, co dělá jejich dítě. Podmínkou je přezutí a fakt, že nemají akutní infekční onemocnění. K rozhovorům s učitelkou je nejvhodnější čas při ranním, či odpoledním předáváním dítěte. Ředitelka je k dispozici každé poledne a konzultaci je také možno si domluvit telefonicky.

MATEŘSKÁ ŠKOLA - SPOLUPRÁCE:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

- návštěva dětí a učitelek v I. třídě
- společná schůzka PPP Semily, MŠ, ZŠ - Budeme mít školáka
- společné návštěvy kulturních představení
- výměna poznatků s učitelkou I. třídy
- spolupráce při zápisu do I. třídy

PPP SEMILY

- společná schůzka rodičů ZŠ, MŠ, PPP
- screening grafomotoriky v MŠ
- umožnění rodičům šetření školní zralosti v MŠ
- zprostředkování kontaktů mezi rodiči a PPP
- spolupráce při vedení dětí s podpůrnými opatřeními
- nabídka kurzů rozvoje předškolních dovedností

MĚSTO VYSOKÉ NAD JIZEROU

- účast učitelek a dětí na akcích pořádaných městem
- pozvání zástupců města na akce pořádané MŠ
- pomoc města při úpravě školní zahrady a drobných opravách na škole
- výstava ve vestibulu Města Vysoké n. Jiz.
- spolupráce při rozpočtu školy

LÉKAŘKA

- průběžné informativní kontakty
- provádění preventivní péče

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

- nabídka kroužku VV, keramiky
- výstava dětských prací v MŠ

VEŘEJNOST

- psaní příspěvků do místního časopisu Větrník
- prezentace MŠ na veřejných akcích

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

- návštěvy knihovny během školního roku
- návštěva knihovnice v MŠ

RODIČE

- spolupráce při nápravě řeči a jednotlivých kroužcích
- spolupráce s PPP Semily a SPC v Liberci
- společné posezení s rodiči k různým ročním obdobím

- rozloučení se školáky, zapojení rodičů

OP – JAN AMOS KOMENSKÝ

- projekt Učíme se společně

SPORTOVNÍ ŠKOLIČKA:

Klíčové kompetence:

k učení	- aktivně si všímá, co se kolem děje; - poznává, že se může mnohému naučit - raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo - poznává různé druhy míčových her
k řešení problémů	- poznává smysl pro čestnost a fair play - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
komunikativní	- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i trenérem - chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady
sociální a personální	- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevypláci a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou - v tělocvičně pomáhá slabším
činnostní a občanské	- dodržuje zásady bezpečnosti při výuce a při pohybu v areálu sokolovny - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - rozpoznává své slabé a silné stránky - odhaduje rizika svých nápadů

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- lokomoční pohybové činnosti
- posilování přirozených poznávacích citů (radost z nového)
- motivovaná manipulace s předměty (nářadí, náčiní)
- zdravotně zaměřené činnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování vybavení dětí na pobyt v tělocvičně
- osvojení si základních poznatků o prostředí – tělocvična
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel
- seznamování s prostředím tělocvičny a vytváření pozitivního vztahu k ní
- kongitivní činnosti – objevování, diskuse nad problémem

Tato sportovní školička má 7 lekcí, je metodicky vedena odbornými trenéry a účastní se ji všechny předškolní děti z II. oddělení. Je hrazena z peněz zdravotních pojišťoven. Učitelky se zapojují do práce s trenéry, jsou k dispozici při potřebě WC, podávání nápojů apod.

PLAVÁNÍ:

Klíčové kompetence:

k učení	- poznává, že se může mnohému naučit; raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo; - seznamuje se s vodou a spoustou her, kterými vodu poznává (dýchání do vody, splývání, orientace ve vodě, řízené skoky a pády)
k řešení problémů	- děti problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti a ty, na které nestačí, náročnější, řeší s oporou dospělého
komunikativní	- v běžných situacích komunikuje s plavčíkem - používá smluvené signály pro dorozumívání v bazénu
sociální a personální	- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - pomáhá slabším
činnostní a občanské	- dodržuje zásady bezpečnosti při výuce a při pohybu v areálu bazénu - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - odhaduje rizika svých nápadů - rozpoznává své slabé a silné stránky

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- uplatňuje základní hygienu před vstupem do bazénu
- otužování dětí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- poznávání sebe sama, (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- posilování přirozených poznávacích citů (radost z objevování)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vybavení dětí na výuku plavání
- osvojení si základních poznatků o prostředí bazénu
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě provádí plavecký výcvik
- adaptace na vodní prostředí (nad hladinou, pod a na hladině)

Plavecký výcvik absolvují všechny děti z II. oddělení.

Tento plavecký výcvik mají děti hrazený zdravotními pojišťovnami, je veden školeným plavčíkem a probíhá dle daného metodického plánu. Učitelka MŠ je plavčíkovi neustále k ruce (hygiena, sprchování, WC). Rodiče souhlasí s dojížděním dětí do bazénu autobusem.

Ze strany rodičů je vše stvrzeno jejich podpisem u třídních učitelek.

POBYT VENKU:

Klíčové kompetence:

k učení	- raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
k řešení problémů	- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (i na základě nápodoby a opakování) - všímá si dění v okolí - chápe, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, ale včasné řešení ano
komunikativní	- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky - v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
sociální a personální	- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, pro společných činnostech spolupracuje - napodobuje modely prosociálního chování ve svém okolí - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
činnostní a občanské	- vzniklé konflikty se učí řešit dohodou - zajímá se o druhé a o to, co se děje kolem

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- otužování dětí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- posilování přirozených poznávacích citů (radost z objevování)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si základních poznatků o přírodním prostředí
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém se dítě pohybuje
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- nelokomoční činnosti (změny poloh a pohybů těla) a jiné činnosti (gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry)
- osvojení si poznatků o těle a zdraví
- společné rozhovory, diskuze, komentování zážitků dětí
- navazování kontaktu s dospělými
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- hry, kde se děti učí chránit soukromí své, ale i ostatních

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti druhých
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování se s místem a prostředím, kde dítě žije, blízkým okolím
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace ve městě
- hry a aktivity na téma dopravy a cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- seznamování s živou a neživou přírodou
- ekologicky motivované aktivity
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí
- všímání si změn a dění v okolí

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku stanoví ředitelka MŠ počet pracovníků tak, aby na jednoho pedagogického pracovníka připadlo nejvýše 20 dětí v běžné třídě – při zvýšeném počtu dětí nebo při specifických činnostech, např. sportovních nebo kulturních akcích, školním výletu apod. určí ředitelka dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech další zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům- a která je v pracovně právním vztahu k osobě, která vykonává činnost MŠ.

Při vycházce se učitelky řídí pravidly silničního provozu, v případě potřeby používají zastavovací terč, používají reflexní vesty pro první a poslední dvojici dětí.

Pedagogické pracovnice dbají, aby jakékoliv aktivity a činnosti byly přiměřené věku dětí a individuálním schopnostem dítěte.

Při pobytu dětí v přírodě využívají známá, bezpečná místa, pedagogičtí pracovníci dbají, aby děti neopustily vymezené prostranství.

Pedagogičtí pracovníci před pobytem dětí venku mají u sebe mobilní telefon a při jakémkoliv problému kontaktují ředitelku MŠ.

Ředitelka MŠ má přehled o tom, které trasy k vycházkám učitelky využívají.

Za příznivého počasí tráví venku děti co nejvíce času.

BĚH NA LYŽÍCH

Klíčové kompetence:

k učení	- poznává, že se může mnohému naučit; raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo; - seznamuje se se sněhem a spoustou her, pomocí kterých sních poznává (koulování, kreslení do sněhu hůlkou, stopy...) - poznává nový druh sportu
k řešení problémů	- děti problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti a ty, na které nestačí, náročnější, řeší s oporou dospělého - řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (i na základě nápodoby a opakování)
komunikativní	- v běžných situacích komunikuje s učitelkou - používá smluvené signály pro dorozumívání - chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
sociální a personální	- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - pomáhá slabším
činnostní a občanské	- dodržuje zásady bezpečnosti při výuce a při pohybu v areálu lyžování - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - odhaduje rizika svých nápadů - rozpoznává své slabé a silné stránky

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- otužování dětí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky
- Ovládání pohybového aparátu a pohybových funkcí
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- Vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu v učení
- společné rozhovory, diskuze, komentování zážitků dětí
- charakteristika sněhu a ledu, rozlišování teplé x studené, mokré x suché
- umí základní lyžařské dovednosti

Běh na lyžích je prioritně pro II. oddělení, zapojeno je i I. oddělení (dle sněhových podmínek). Výuku vede paní učitelka Šikolová + ostatní pedagogický personál. Lyže jsou zapůjčeny MŠ.

